

Luontoselvitys Äänekosken Pukkimäessä

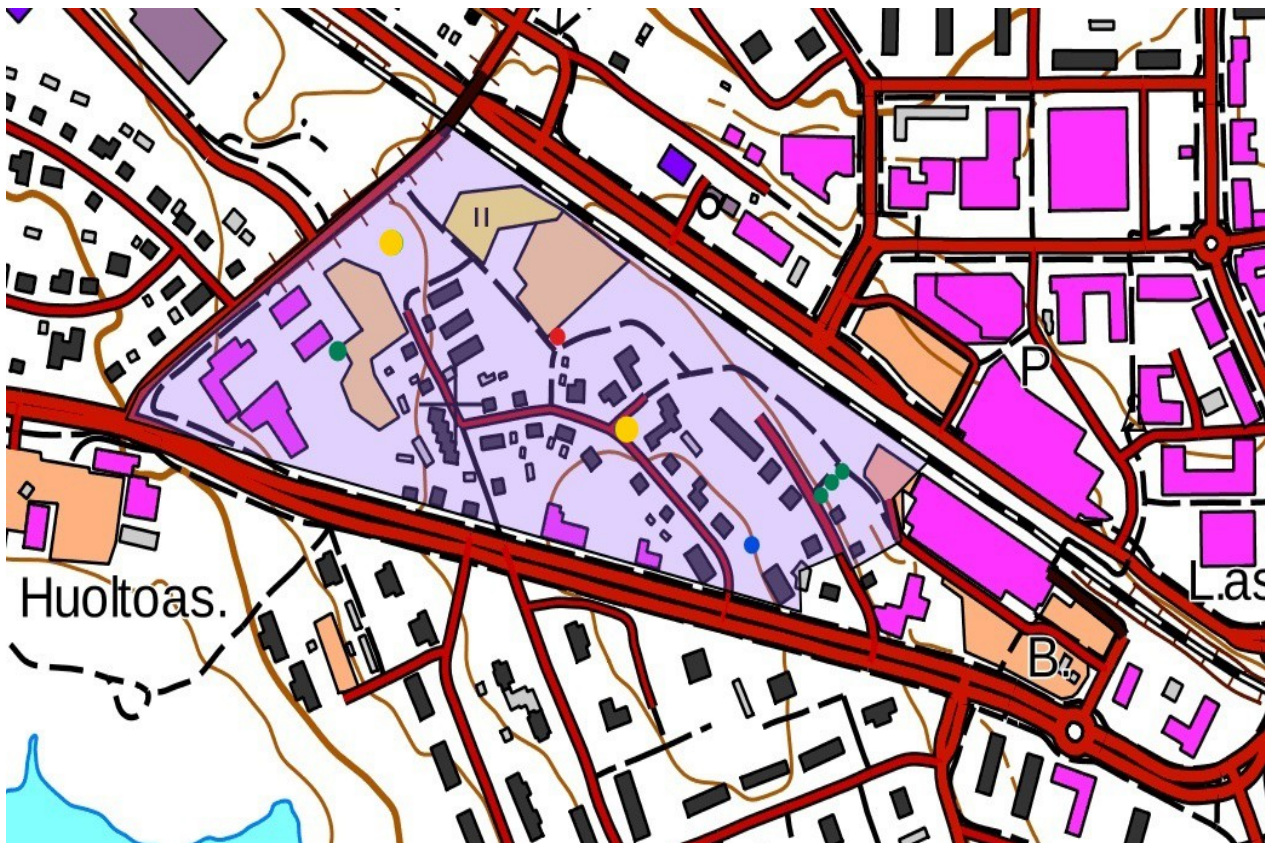
Tämä luontoselvitys on tehty Äänekosken kaupungin toimeksiannosta. Selvityksessä on pyydetty kartoittamaan alueella mahdollisesti olevat liito-oravien elinpiirit sekä muut huomionarvoiset kohteet. Liito-orava on luontodirektiivin liitteen IV(a) laji ja uusimmassa uhanalaisuusluokituksessa laji on ilmoitettu silmälläpidettäväksi (NT) (Liukko ym., 2016).

Kuva 1. Selvitysalueen sijainti.

Alueen rajausta:	Selvitysalue sijaitsee Äänekoskella taajama-alueella (kuva 1) rajautuen Kotakennäntien, Äänekoskentien ja Hämeentien väliin (kuva 2). Selvitysalue on kooltaan n. 12 ha.
Selvityksen tekoaika:	Maastokartoitus 11.6.2017, raportti 30.6.2017
Selvityksen tekijä:	Agriborealis osk./Noora Vartija, FM biologi

*Karttakuvat sisältävät Maanmittauslaitoksen Maastotietokannan 06/2017 aineistoa.

Kuva 2. Selvitysalueen rajausta (varjostettu). Karttaan on merkitty maastokäynnillä havaittu kaukasianjättiputken esiintymä (sininen piste), liito-oravalle soveltuva kolopuu (punainen piste), sekä liito-oravalle soveltuvat ruokailu- tai levähdyspaikat (vihreät pisteet = kuusia, keltaiset pisteet = haapoja).

Maastokartoitus ja havainnot

Maastokartoitus tehtiin 11.6.2017 kulkemalla alue jalkaisin kauttaaltaan läpi. Koko alueelta tarkistettiin kaikkien kuusien ja haapojen sekä muutamien koivujen tyvet liito-oravan papanoiden osalta. Puustoa tarkasteltiin myös kolo- ja risupesien varalta. Samalla arvioitiin alueen kelpoisuutta liito-oravan elinpiiriksi. Yksityisiltä asuinkiinteistöiltä tarkistettiin ainoastaan kuusien ja haapojen tyvet; pihojen kasvillisuutta ei kartoitettu. Muulta alueelta kasvillisuutta havainnoitiin pääpiirteittäin ja etsittiin mahdollisia harvinaisia ja uhanalaisia lajeja.

Alueen länsiosassa Hämeentien varrella on pienialainen lehtimetsikkö, jossa nuorta puustoa on raivattu. Vanhempaa lehtipuustoa on säästetty ja alueen ilme on valoisa ja puistomainen. Kenttäkerroksen kasvillisuus on rehevää, lajeina mm. koiranputki, maitohorsma, metsäimarre, vadelma ja lehtolajistoa kuten sudenmarja ja karhunputki. Metsikössä on koivua, raitaa ja pihlajaa, sekä jonkin verran nuorehkoa ja varttuneempaa haapaa, jota liito-orava käyttää mieluiten ravintonaan. Haapaa kasvava alue on merkitty keltaisella pisteellä kuvaan 2.

Junaradan varteen jää pienenkö peltoaukea, joka toiselta puolelta rajautuu kevyenliikenteen väylään. Peltoaukean keskellä kasvaa varttuneempia koivuja. Pellon lajistoa ovat mm. koiranputki, metsäkurjenpolvi, heinät, voikukat, nokkonen ja peltokanankaali. Pellon reunalta kevyenliikenteen väylän vierestä löytyi yksi kolopuu, järeä koivu (kuva 2, punainen piste), ja kolopuun viereisessä männynsä oli myös linnunpönttö.

Peltoaukean itäpuolella junaradan varrella on koivikko, jossa rehevässä kenttäkerroksessa kasvaa

Selvitysalueella ei ole luonnonsuojelulaissa mainittuja suojeltuja luontotyyppejä eikä

luontodirektiivin luontotyyppejä. Metsälakia ei sovelleta rakennettuun ympäristöön, joten elinympäristöjä ei arvioitu sen perusteella. Kasvilajisto on tavanomaista piennarkasvustoa, levinneitä puutarhakasveja sekä pienialaisen peltoaukean ja niityn lajistoa. Uhanalaisia tai rauhoitettuja kasvilajeja ei maastokäynnillä havaittu. Alueen kaupunkimaiseman viihtyisyyden turvaamiseksi sekä kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi voidaan niin halutessa rakentamiselta säästää ainakin osa peltoaukeasta. Peltoalue viereisine kävelyteineen toimii lähiluontoalueena. Kukkiva niittyalue on tärkeä mm. pölyttäjähönteisille sekä perhosille. Samoin monimuotoisuuden lisäämiseksi suositellaan säästettäväksi vanhempia puuyksilöitä sekä lahopuuta. Vieraslajien torjunnasta tulisi huolehtia niittämällä lupiinikasvustot vuosittain ennen kukintaa, sekä hävittämällä jättiputken esiintymät kokonaan, sillä jättiputken kasvinesteet voivat aiheuttaa palovamman kaltaisia ihovaurioita. Kaukasianjättiputki on yksivuotinen, joten sen torjunnaksi riittää niitto siten, että kasvi ei pääse kukkimaan. Niittojäte kannattaa hävittää.

Alueen linnustoa ei kartoitettu, mutta kaupunkilinnusto suositellaan huomioitavan siten, että rakentamistyöt ajoitetaan muuhun kuin pesintäaikaan.

LÄHTEET

Hanski, I. K. 2016. Liito-orava. Biologia ja käyttäytyminen. Metsäkustannus. 94 s.

Keski-Suomen ELY-keskus: Uhanalaisten lajihavaintojen poiminta Hertta/Eliölajit-tietokannasta 26.6.2017

Kypärä, T. 2016. Äänekosken yleiskaava-alueiden liito-oravaselvitys.

Liukko, U-M., Henttonen, H., Hanski, I.K., Kauhala, K., Kojola, I., Kyheröinen, E-M., Pitkänen, J. 2016. Suomen nisäkkäiden uhanalaisuus 2015 – The 2015 Red List of Finnish Mammal Species. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. 34 s.

Suunnittelukeskus Oy, 2006. Äänekosken ja Suolahden taajamien laajennusalueiden luontoselvitys. 226-C7402.